

การตรวจราชการในหน้าที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

วิทยานิพนธ์

เสนอต่อคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนประกอบของการศึกษา

สำหรับปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

โดย

ร.ศ. จำนงค์ บุญชู ร.บ.

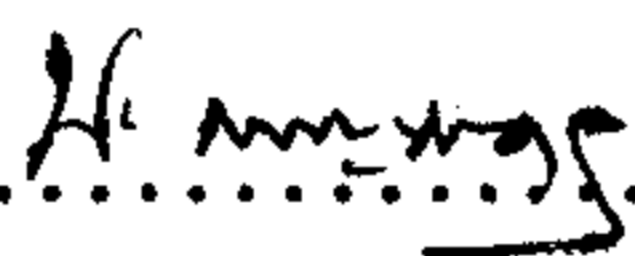
ธนบุรี

มกราคม ๒๕๐๘

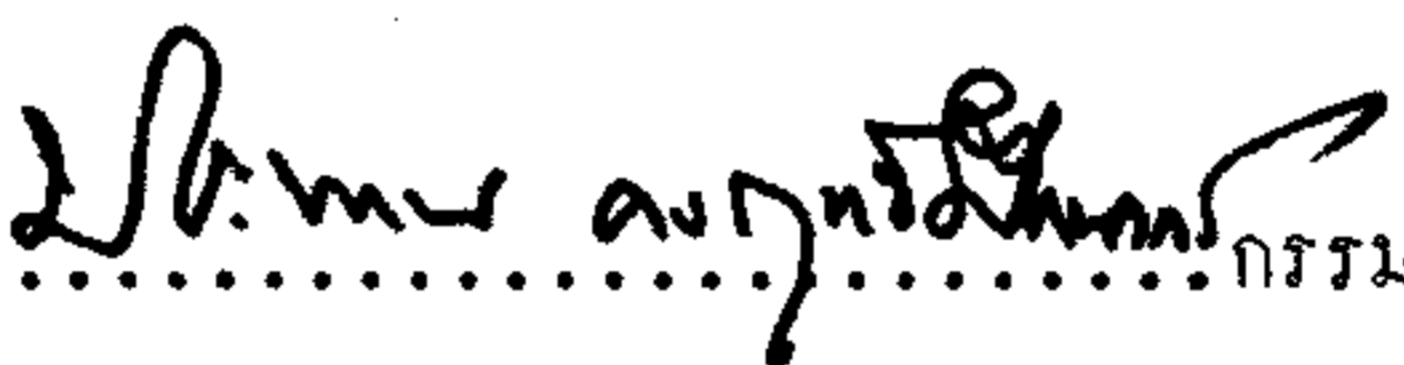
การตรวจราชการในหน้าที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

อนุมัติ:

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

...การตรวจราชการ ไม่ว่าจะเป็สมัยใด ย่อมมี
ลักษณะเป็นกระบวนการในการบริหารที่จะต้องปฏิบัติ
จัดให้มีโดยหัวหน้างานผู้รับผิดชอบในงานนั้นเสมอ
ผู้ตรวจและผู้รับตรวจมีเป้าหมายในการทำงานเหมือน
กัน ทั้งการภายในสำนักงานและการภายนอกสำนัก
งาน คือ ประสิทธิภาพของงานและความผาสุกของ
ประชาชน หรือความเจริญก้าวหน้าของประเทศ
ชาติ...*

* ชูบ กาญจนประกร และสุชีพ ปุญญานุภาพ, คู่มือบริหารงาน, (พระนคร
โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, ๒๕๐๕), หน้า ๒๒๗

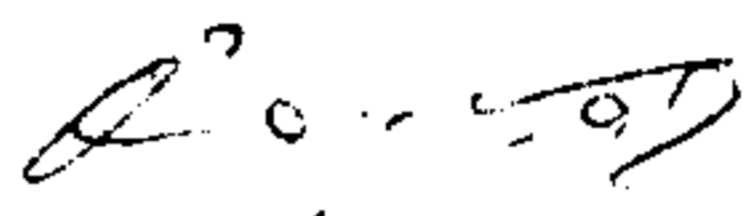
คำนำ

การที่ผู้เขียนเลือกเอาเรื่อง "การตรวจราชการในหน้าที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย" ขึ้นมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อเรียบเรียงเป็นวิทยานิพนธ์ ก็ด้วยเหตุที่เล็งเห็นว่า การตรวจราชการในหน้าที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นการตรวจสอบควบคุมราชการของกระทรวงมหาดไทยในระดับสูง รองจากการตรวจราชการโดยปลัดกระทรวง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทั้งนี้ เพราะราชการในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญมาก คือ เป็นราชการที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ป้องกันสาธารณภัย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนภายในประเทศ ภารกิจในลักษณะดังกล่าว ย่อมมีส่วนพาดพิงและอาจกระทบถึงสิทธิของปวงชนโดยทั่วไปได้โดยง่าย หากว่าการตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติไม่ทั่วถึง หรือมีข้อบกพร่อง นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยในส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยด้วยกันเอง และระหว่างเจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ ที่ส่งไปประจำ ณ จังหวัดและอำเภอ ในการปฏิบัติงานโดยส่วนรวมในความรับผิดชอบของจังหวัดและอำเภออีกด้วย ฉะนั้น การตรวจสอบควบคุมและการแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ โดยผู้ตรวจราชการระดับกระทรวงมหาดไทย จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีขึ้น

ผู้เขียนหวังที่จะได้รับประโยชน์อันสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้คือ มุ่งหวังที่จะศึกษาวิเคราะห์ระบบการตรวจราชการในหน้าที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากค้นพบข้อบกพร่องก็จะได้นำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ทั้งนี้ ผู้เขียนปรารถนาที่จะส่งเสริมการตรวจราชการระดับกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินไปโดยมีประสิทธิภาพสูง สมตามความมุ่งหมายที่ได้จัดให้มีการตรวจราชการระดับกระทรวง โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงที่แต่งตั้งขึ้นนั่นเอง

อย่างไรก็ดี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงลงมิได้เลย หากมิได้รับความอนุเคราะห์จาก นายถวิล สุนทรศารทูล ปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ได้กรุณาให้โอกาสเข้าทำการสัมภาษณ์ นายประเสริฐ กาญจนกุล ขุนรัฐวุฒิวิจารณ์ และนายแมน อรจันทร์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยทั้งสามท่าน ได้กรุณาให้โอกาสสอบถามสัมภาษณ์ โดยเฉพาะนายประเสริฐ กาญจนกุล ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นพิเศษเสมอมา ทั้งให้สอบถามสัมภาษณ์ จักหาเอกสารให้คนควา และยังช่วยตรวจแก้ต้นร่างโดยตลอด นอกจากนั้นอาจารย์ ดร.อาษา เมฆสวรรค์ ได้กรุณาให้ขอแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้เขียนเป็นอันมาก และอาจารย์ประธาน คงฤทธิศึกษากร แห่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็ได้กรุณาตรวจแก้ไข

เพื่อความสมบูรณ์แห่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเข้ามาตรฐาน นายวิทยา เกษรเสาวภาค
หัวหน้ากองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ได้ให้
ความช่วยเหลือ โดยให้สัมภาษณ์ และอนุญาตให้คนคว้าเอกสารของกอง และบุคคล
สุดท้าย คือ นายเต็มศักดิ์ จารุจินดา ประจำกองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัด-
กระทรวง กระทรวงมหาดไทย ได้จัดหาเอกสารต่าง ๆ ให้ยืมคืนออกมา ผู้เขียน
จึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไต่ถามนามมาไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

ร.ศ.
(จำนงค์ บุญชู)
มกราคม ๒๕๐๘

INSPECTION BY THE INSPECTOR-GENERAL

TO THE MINISTRY OF INTERIOR

ABSTRACT

Since the Ministry of Interior is chiefly responsible for the well-being of the people throughout the Kingdom of Thailand, the internal control over its administration for such an end becomes indispensable. Such a control may basically be done by two methods, i.e., by reports from the operative level of authorities to the Ministry's Chief Executives through hierarchical supervisors, and by means of inspecting the operative authorities' activities. The latter can be carried out by two ways: (1) The Chief Executives, themselves, (the Minister, or the Under-Secretary), make inspection tour in different provincial and local areas, and (2) Inspectors-General are appointed from high-ranking officials (mostly nominated from the Provincial Governors) to be responsible to the Chief Executives for inspecting provincial and local activities of operative authorities. The latter is selected by the author for study and analysis in this thesis.

The author wishes to find out whether the current inspection system of the Ministry of Interior is beneficial or not. In case some defects are found, constructive suggestions will be put forward for improvement through this thesis. From his point of view, the Inspectors-General to the Ministry of Interior are believed to be the precious assets. Without them, provincial and local tasks may carelessly be done, and the Chief Executives of the Ministry may merely receive deceitful reports from operative authorities in the provincial and local areas.

By this study, some defects in the existing inspection system of the Ministry of Interior are found, and most of them are concerned with the inspectorial management. Consequently, the author avails himself of this opportunity to present, from his view and by technical judgment, constructive suggestions for improvement of the system.

* * * * *